

Łódź, 18 lipca 2022 r.

PNIK-I.4131.785.2022

Rada Gminy Masłowice

Zawiadomienie o wszczęciu postępowania

Na podstawie art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) w związku z art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 z późn. zm.)

zawiadamiam,

że wszczęte zostało z urzędu postępowanie określone w rozdziale 10 ustawy o samorządzie gminnym w celu kontroli legalności uchwały Nr LVIII.310.2022 Rady Gminy Masłowice z dnia 30 czerwca 2022 r. w sprawie przyjęcia „Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Masłowice”, która wpłynęła do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 6 lipca 2022 r.

Uzasadnienie

W toku kontroli uchwały Nr LVIII.310.2022 Rady Gminy Masłowice z dnia 30 czerwca 2022 r. w sprawie przyjęcia „Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Masłowice”, organ nadzoru stwierdził, że zawiera ona regulacje niezgodne z prawem. Zastrzeżenia organu nadzoru dotyczą następujących postanowień regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Masłowice (zwanego dalej regulaminem), stanowiącego załącznik do przedmiotowej uchwały:

- 1) w § 4 pkt 2 regulaminu Rada nałożyła na przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne obowiązek zapewnienia ciągłego odbioru ścieków o stanie i składzie zgodnym z aktualnie obowiązującymi przepisami i obowiązującą umową, jednocześnie nie wskazując dopuszczalnego poziomu zanieczyszczeń wprowadzanych do sieci kanalizacyjnej ścieków przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego. Zatem postanowienie powyższe nie wypełnia treści delegacji ustawowej tj. obowiązku

określenia minimalnego poziomu usług świadczonych przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne w zakresie jakości odprowadzanych ścieków. Taki sposób regulacji nie wyczerpuje pełnego zakresu przedmiotowego przekazanego radzie gminy przez ustawodawcę do uregulowania w drodze uchwały, bowiem organ stanowiący gminy, uchylił się od samodzielnego określenia minimalnego poziomu świadczonych usług, do czego został zobowiązany mocą art. 19 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2020 r. poz. 2028) - zwanej dalej „ustawą” (por. wyrok WSA w Białymstoku z dnia 5 czerwca 2021 r., sygn. akt II SA/Bk 400/21);

- 2) w § 7 ust. 2 i 3 regulaminu Rada zobowiązała osobę ubiegającą się o zawarcie umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzenie ścieków do przedstawienia przedsiębiorstwu wodociągowo-kanalizacyjnemu dokumentu określającego aktualny stan prawny nieruchomości (ust. 2), natomiast osobę, która korzysta z nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym, uprawdopodobnienia faktu korzystania z przyłączonej nieruchomości (ust. 3). W ocenie organu, Rada w tym zakresie przekroczyła delegację ustawową. Zgodnie bowiem z art. 6 ust. 2 ustawy przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne jest obowiązane do zawarcia umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków z osobą, której nieruchomość została przyłączona do sieci i która wystąpiła z pisemnym wnioskiem o zawarcie umowy. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 21 maja 2020 r., sygn. akt VIII SA/Wa 122/20, uznał, że w art. 6 ust. 2 ustawy wprost przesądzone o braku obowiązku przedkładania dodatkowych dokumentów. Do zawarcia umowy wystarczy spełnić wyłącznie dwie przesłanki – techniczną w postaci fizycznego połączenia z siecią oraz formalną – w postaci złożenia pisemnego wniosku o zawarcie umowy. Nie jest zatem dopuszczalne, aby rada wprowadzała w akcie prawa miejscowego dodatkowe elementy, od istnienia których uzależniałaby przyjęcie takiego wniosku do realizacji;
- 3) w § 7 ust. 5 regulaminu Rada zobowiązała odbiorcę usług do ponoszenia kosztów zakupu urządzenia pomiarowego, a także kosztów jego demontażu i ponownego montażu w przypadku stwierdzenia, że jego uszkodzenie nastąpiło z winy odbiorcy usług. Zgodnie zaś z art. 15 ust. 3 ustawy, koszty nabycia, zainstalowania i utrzymania wodomierza głównego ponosi przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne, a urządzenia pomiarowego – odbiorca usług. W ocenie organu nadzoru regulacja § 7 ust. 5 regulaminu jest sprzeczna z art. 15 ust. 3 ustawy. Nałożenie na odbiorcę

usług dodatkowych kosztów - bez upoważnienia ustawowego - stanowi próbę ukształtowania przyszłej odpowiedzialności stron umowy za zdarzenia wynikłe podczas jej obowiązywania;

- 4) w § 8 ust. 1 zdanie drugie regulaminu Rada postanowiła, że podstawę ustalenia ilości pobranej wody lub wprowadzonych ścieków stanowią: wodomierz główny, urządzenia pomiarowe, wodomierz dodatkowy odmierzający ilość bezpowrotnie zużytej wody, przeciętne normy zużycia oraz ilości ustalone w umowie. W ocenie organu nadzoru, powyższa regulacja prowadzi do wniosku, że wymienione sposoby rozliczenia ilości pobranej wody oraz wprowadzonych ścieków mogą być stosowane alternatywnie, zamiennie. Takie zapisy stanowią niedozwoloną modyfikację przepisów ustawowych. Zgodnie z treścią art. 27 ust. 1 ustawy, ilość wody dostarczonej do nieruchomości ustala się na podstawie wskazania wodomierza głównego, a w przypadku jego braku – w oparciu o przeciętne normy zużycia wody. Zatem dopiero w sytuacji, gdy nie ma wodomierza głównego można skorzystać z innego sposobu rozliczenia, tj. w oparciu o przeciętne normy zużycia. Przy czym, przepis ten odnosi się wyłącznie do pobranej wody, bowiem ilość odprowadzanych ścieków, ustala się na podstawie wskazań urządzeń pomiarowych (art. 27 ust. 4 ustawy). Zatem ustawodawca, odrębnie uregulował kwestię norm zużycia wody i odprowadzania ścieków, świadczy o tym treść przytoczonych przepisów. W świetle powołanego przepisu art. 27 ust. 1 i ust. 2 ustawy, rada gminy nie może bez istotnego naruszenia tego przepisu stosować alternatywnie, zamiennie podstaw w oparciu, o które ustala się ilość pobranej wody i jednocześnie ilość odprowadzonych ścieków. Przedstawiona w tym przepisie kolejność sposobu rozliczenia ilości wody także powinna zostać zachowana, bez jego modyfikacji ze strony organu stanowiącego;
- 5) w § 8 ust. 3 regulaminu Rada postanowiła, że stosowanie przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne cen i stawek opłat wynikających z nowych, podanych do wiadomości publicznej taryf w Biuletynie Informacji Publicznej Wód Polskich, nie wymaga odrębnego informowania odbiorców usług o ich rodzajach ani wysokości. W ocenie organu nadzoru regulacja ta jest sprzeczna z art. 24e ust. 3 ustawy. Stosownie do powołanego przepisu przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne zamieszcza zatwierdzoną taryfę albo tymczasową taryfę na swojej stronie internetowej lub udostępnia ją w punktach obsługi klientów. Rada Gminy Masłowice nie jest zatem upoważniona do wprowadzania w regulaminie odstępstw od treści przepisów ustawy, w szczególności gdy w przepisach tych określony został sposób ogłaszania taryfy;

- 6) w § 10 ust. 4 regulaminu Rada postanowiła, że do wniosku o przyłączenie do sieci wodociągowej (i) lub kanalizacyjnej wnioskodawca załącza oświadczenie lub dokument potwierdzający tytuł prawny do nieruchomości, która ma być przyłączona. W ocenie organu nadzoru regulacja ta przekracza upoważnienie ustawowe zawarte w art. 19 ust. 5 pkt 4 ustawy w związku z art. 19a ust. 4 ustawy. Rada Gminy obowiązana jest ustanawiać akty prawa miejscowego w granicach powyższego upoważnienia. Nie może zatem wprowadzać dodatkowych, poza wymienionymi w art. 19a ust. 4 ustawy, warunków formalnych wniosku o wydanie warunków przyłączenia do sieci. Zawarte w tym przepisie wyrażenie „co najmniej” oznacza jedynie, że wnioskodawca może we wniosku zamieścić również inne informacje lub załączyć dokumenty w tym przepisie niewymienione (por. WSA w Poznaniu z 27 maja 2021 r., sygn. akt III SA/Po 485/21);
- 7) w § 12 ust. 8 regulaminu Rada określiła, że protokół odbioru przyłączy (...) stanowi potwierdzenie prawidłowości wykonania przyłączy i jest podstawą do zawarcia umowy o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków. Jak wskazano powyżej do zawarcia umowy wystarczy spełnić wyłącznie dwie przesłanki tj. techniczną w postaci fizycznego połączenia z siecią oraz formalną – w postaci złożenia pisemnego wniosku o zawarcie umowy. Ustawodawca nie sformułował delegacji dla stanowienia w regulaminie nowych warunków zawarcia umowy, odmiennych od tych określonych w ustawie. Zatem treść powyższej regulacji stanowi naruszenie przepisu art. 6 ust. 2 ustawy.
- 8) w § 13 regulaminu Rada nie wskazała regulacji, które określałyby sposoby postępowania przedsiębiorstwa w razie wystąpienia lub przewidywanego wystąpienia obniżenia parametrów dostarczanej wody i wprowadzanych do sieci kanalizacyjnej ścieków. Postanowiono wyłącznie o zasadach postępowania w przypadku niedotrzymania ciągłości usług w zakresie dostawy wody, chociaż z treści Rozdziału 8 zatytułowanego "Sposób postępowania w przypadkach niedotrzymania ciągłości usług i odpowiednich parametrów dostarczania wody i wprowadzanych do sieci kanalizacyjnej ścieków" wynika, że powinny się w tym rozdziale znaleźć zasady niedotrzymania parametrów dostarczanej wody i wprowadzanych do sieci kanalizacyjnej ścieków. Zatem zapis § 13 regulaminu nie wypełnia treści delegacji ustawowej z art. 19 ust. 2 pkt 7 ustawy;

Wobec powyższego, w terminie do dnia 26 lipca 2022 r., proszę o złożenie wyjaśnień w przedmiotowej sprawie. Wyjaśnienia należy przesłać do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi na adres Elektronicznej Skrzynki Podawczej ePUAP: /lodzuw/skrytka.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Justyna Szymańska-Chłędzińska
**Zastępca Dyrektora Wydziału
Prawnego, Nadzoru i Kontroli**

Do wiadomości:

Wójt Gminy Masłowice